

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านบุคคล ความรู้ ทักษะ ความตั้งใจในการบำบัดน้ำเสียและพฤติกรรมการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา และ 2) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังทางด้านสังคม บรรทัดฐานส่วนบุคคล ความตั้งใจและพฤติกรรมในการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองพะเยาจำนวน 356 ครัวเรือน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายและการสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวข้างต้น ผลการศึกษสรุปได้ดังนี้

- ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย การศึกษาและการได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับความรู้ และความรู้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสีย ส่งผลให้เกิดความตั้งใจ

และนำไปสู่พฤติกรรมการบำบัดน้ำเสียในที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับบรรทัดฐานส่วนบุคคล ความตั้งใจในการบำบัดน้ำเสียและพฤติกรรมในการบำบัดน้ำเสีย

- ความคาดหวังทางด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือนอยู่ในระดับต่ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับบรรทัดฐานส่วนบุคคลในเรื่องการบำบัดน้ำเสีย และบรรทัดฐานส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการบำบัดน้ำเสีย

นอกจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ยังพบว่ามีตัวแปรอื่นๆ มีความสัมพันธ์กันดังนี้

- การศึกษาและการได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ส่วนบุคคลในการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือน และทัศนคติเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับเกณฑ์ส่วนบุคคลในการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือน

- การศึกษา การได้รับข่าวสาร ความคาดหวังทางด้านสังคมและทัศนคติเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือน

- รายได้ การศึกษา การได้รับข่าวสาร ความคาดหวังทางด้านสังคม ความรู้เกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียและบรรทัดฐานส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบำบัดน้ำเสียระดับครัวเรือน

The objectives of the study on “Factors Affecting Household Wastewater Treatment in Phayao Municipality” were 1) to study the relationships among individual factor, knowledge, attitude, intention and behavior on wastewater treatment of the population in Phayao municipality 2) to study the relationships among social expectation, individual norms, intention and behavior on wastewater treatment of the population in Phayao municipality.

Samples of three hundred fifty six households in Phayao municipality area were randomly selected. Data were collected by using questionnaires. Statistical analyses were conducted to find relationships of variables as mentioned above.

Results of the study were summarized as follows:

- It was found that age was positively related to the knowledge on wastewater treatment whereas education and information factors were negatively related to the knowledge on wastewater treatment of the respondents. And the knowledge on wastewater treatment was significantly related to respondents' attitude that finally led to wastewater treatment intention and behavior. In addition, respondent occupations were correlated to individual norms, intention and behavior toward household wastewater treatment.

- Social expectation on household wastewater treatment of the respondents was found at a low level and not correlated to individual norms. Also, there was no relationship between individual norms and intention on wastewater treatment.

In addition to the hypotheses of this study, other relationships among some variables were found as follows:

- Education and information factors were related to individual norms. However, there was a negative relationship between attitude and individual norms with regard to wastewater treatment.

- Education, information, social expectation and attitude were related to the intention on household wastewater treatment.

- Income, education, information, social expectation and individual norms were correlated to wastewater treatment behavior.